

RĪGAS DOME

Rātslaukums 1, Rīga, LV-1539, tālrunis 67012222, e-pasts: riga@riga.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Rīgā

2020. gada 21. augustā

Nr. 4
(prot. Nr. 24, 50. §)

Rīgas pilsētas pašvaldībai piederošo kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības kārtība

Grozījumi ar RD 07.07.2021. iekšējiem noteikumiem Nr. 6

Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72. panta pirmās daļas 1. punktu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 33. pantu, 34. panta trešo daļu un 35. panta pirmo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā Rīgas pilsētas pašvaldībā (turpmāk – Pašvaldība) tiek īstenota Pašvaldības kapitāla daļu pārvaldība kapitālsabiedrībās, kurās Pašvaldībai pieder kapitāla daļas (turpmāk – kapitālsabiedrība), kā arī tiek risināti atsevišķi ar kapitāla daļu un kapitālsabiedrības pārvaldību saistīti jautājumi.

2. **Noteikumu mērķis ir ieviest vienotus korporatīvās pārvaldības principus**, lai nodrošinātu ilgtspējīgu, mūsdienīgu, godprātīgu, atbildīgu un efektīvu kapitālsabiedrības darbību, sekmēt koordinētu un prognozējamu sadarbību starp Pašvaldību un kapitālsabiedrību korporatīvās pārvaldības sistēmas ietvaros, kā arī veidot priekšnosacījumus kapitālsabiedrības mērķu sasniegšanai, vērtības saglabāšanai un palielināšanai.

3. Noteikumus piemēro, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, Komerclikumu un citus ārējos normatīvos aktus, kas reglamentē kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības jautājumus, kā arī attiecīgās

nozares, kurā darbojas kapitālsabiedrība, regulējošos normatīvos aktus un Pašvaldības tiesību aktus.

4. Noteikumos ir iekļauti korporatīvās pārvaldības principi, ievērojot Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) valsts īpašumā esošu kapitālsabiedrību korporatīvās pārvaldības vadlīnijās norādītos pasaules labākās prakses principus (2015), Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta rekomendācijas un attiecināmos akciju sabiedrības “Nasdaq Riga” Korporatīvās pārvaldības principus un ieteikumus.

5. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis nodrošina, ka šajos noteikumos noteiktie pārvaldības principi tiek īstenoti publiskas personas kontrolētas kapitālsabiedrības¹, publiski privātas kapitālsabiedrības² un privātas kapitālsabiedrības³ pārvaldībā saskaņā ar tiesību aktiem un dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumiem, kuros noteikta kārtība kapitāla daļu pārvaldības principu īstenošanai.

6. Kapitālsabiedrības valde nodrošina, ka:

6.1. šajos noteikumos noteiktie pārvaldības principi tiek īstenoti kapitālsabiedrību atkarīgajās sabiedrībās⁴ un meitas sabiedrībās⁵, tajā skaitā attiecībā uz valdes un padomes locekļu nominēšanu, valdes un padomes locekļu skaita, kā arī atlīdzības noteikšanu, informācijas publiskošanu, vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādi, kurā noteikti finanšu un nefinanšu mērķi, ko saskaņo un apstiprina atkarīgās sabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulce (attiecinīgi kapitālsabiedrības valde);

6.2. kapitālsabiedrības meitas sabiedrības neiegūst līdzdalību citās kapitālsabiedrībās.

II. Kapitāla daļu pārvaldības vispārējie principi

7. Kapitāla daļu pārvaldībā iesaistītās Pašvaldības institūcijas un amatpersonas, kā arī kapitālsabiedrības ievēro šādus korporatīvās pārvaldības vispārējos principus:

7.1. **skaidrs lomu, pilnvaru un atbildības sadalījums.** Pašvaldība un kapitālsabiedrība īsteno kapitāla daļu pārvaldību, respektējot normatīvajos aktos noteikto kapitāla daļu turētāja pārstāvja, dalībnieku (akcionāru) sapulces, padomes un valdes kompetenci un pilnvaras. Nevienai amatpersonai nav neierobežotas lēmumu pieņemšanas un uzdevumu došanas pilnvaras;

7.2. **skaidru mērķu noteikšana.** Kapitālsabiedrības vispārējie stratēģiskie mērķi, finanšu un nefinanšu mērķi ir skaidri definēti;

7.3. **atklāts, godīgs un profesionāls valdes un padomes locekļu nominācijas process,** tajā skaitā kapitālsabiedrību atkarīgo un meitas sabiedrību valdes un padomes locekļu atlasē;

7.4. **rūpīgas pārvaldības pienākums,** no kā izriet kapitāla daļu pārvaldībā iesaistīto institūciju un amatpersonu pienākums atbilstoši sagatavoties un apmeklēt institūciju sēdes un aktīvi piedalīties jautājumu apspriešanā, lai ar savu viedokli nodrošinātu efektīvu

¹ Kapitālsabiedrība, kurā vienai vai vairākām publiskām personām ir tieša izšķirošā ietekme.

² Kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāla daļas vai balsstiesīgās akcijas pieder vairākām publiskām personām.

³ Kapitālsabiedrība, kurā kapitāla daļas vai akcijas pieder publiskai personai un citai personai (izņemot personāla akciju īpašniekus).

⁴ Kapitālsabiedrībai pieder visas kapitāla daļas vai balsstiesīgās akcijas citā kapitālsabiedrībā.

⁵ Kapitālsabiedrība, kurā publiskas personas kapitālsabiedrība vai publiski privātā kapitālsabiedrība ir ieguvusi tiešu izšķirošo ietekmi uz līdzdalības pamata Koncernu likuma izpratnē.

ieguldījumu lēmumu pieņemšanā. Rūpīgas pārvaldības pienākums ietver arī kapitālsabiedrības valdes pienākumu informēt padomi vai kapitāla daļu turētāja pārstāvi par jebkādiem konstatētiem pārkāpumiem vai iespējamiem pārkāpumiem kapitālsabiedrības pārvaldībā un nodrošināt atbilstošu risku pārvaldību. Kapitālsabiedrība nodrošina, ka tiesību normu un korporatīvās pārvaldības principu pārkāpumi tiek noskaidroti un novērsti, netiek slēpti;

7.5. ētiskas un atbildīgas komercdarbības prakses īstenošana. Kapitālsabiedrība pastāvīgi piemēro ētisku pārvaldības praksi un veido atbildīgu biznesa vidi. Kapitālsabiedrības valde un padome nodrošina, ka personas tiek nodarbinātas, pamatojoties uz profesionalitātes un vienlīdzības principiem, un netiek nodarbinātas tikai tādēļ vien, ka tās ir radnieki vai saistītās personas valdes un padomes locekļiem, kā arī Pašvaldības amatpersonām;

7.6. interešu konflikta un korupcijas risku novēršana. Kapitāla daļu turētāja un kapitālsabiedrības politikās un procedūrās noteikts interešu konflikta novēršanas un korupcijas risku novēršanas pienākums, kas praksē tiek efektīvi īstenots;

7.7. informācijas pieejamība un caurskatāmība. Informācijas pieejamība un caurskatāmība ir viena no vērtībām, kas veido Pašvaldības un kapitālsabiedrības attiecības ar iesaistītajām pusēm un sabiedrību kopumā;

7.8. konkurences neitralitātes ievērošana. Pašvaldība veicina konkurences neitralitāti, tajā skaitā vērtējot līdzdalības pamatojumu kapitālsabiedrībā. Kapitālsabiedrība īsteno godīgu komercdarbības praksi, neiesaistās konkurenci ierobežojošos vai diskriminējošos darījumos, respektē godīgas konkurences principus, pēc iespējas veicina konkurenci sadarbībā ar tās partneriem, kā arī ar tirgus dalībniekiem sadarbojas ar līdzvērtīgiem nosacījumiem;

7.9. politiskās un reliģiskās neitralitātes ievērošana. Kapitālsabiedrība neiesaistās un netiek iesaistīta politiska un reliģiska rakstura aktivitātēs, tajā skaitā politisko partiju vai to pasākumu (aktivitāšu) reklamēšanā vai publiskā atbalstīšanā;

7.10. labas kvalitātes pakalpojumu un ilgtspējīga finanšu stāvokļa nodrošināšana. Kapitālsabiedrība nodrošina un pilnveido sniegto pakalpojumu kvalitāti, kā arī veicina finanšu stāvokļa ilgtspēju;

7.11. atklāta dialoga un ideju apmaiņas veicināšana. Kapitālsabiedrības padome un valde veicina atklātu dialogu un ideju apmaiņu ar kapitāla daļu turētāja pārstāvi, kā arī citām Pašvaldības institūcijām un amatpersonām, kas iesaistītas kapitāla daļu pārvaldībā, lai uzklautu viedokli par kapitālsabiedrībai būtiskiem jautājumiem. Kapitālsabiedrība nodrošina, ka kapitāla daļu turētāja pārstāvis saņem savlaicīgu un precīzu informāciju saistībā ar kapitālsabiedrības darbību. Kapitāla daļu turētāja pārstāvim paredzēto informāciju sagatavo valde, kas to iesniedz padomes priekšsēdētājam (ja padome izveidota). Padomes priekšsēdētājs attiecīgi informē kapitāla daļu turētāja pārstāvi.

III. Kapitāla daļu pārvaldībā iesaistītās Pašvaldības institūcijas un amatpersonas

8. Pašvaldības dome:

8.1. pieņem lēmumu par kapitālsabiedrības dibināšanu, apvienošanās vai sadalīšanas uzsākšanu, reorganizāciju, kapitāla daļu ieguldīšanu vai pārdošanu, kā arī rīcību ar kapitālu (kapitalizācija, kapitāla piesaiste u. c.)⁶;

⁶ Ņemot vērā Pašvaldības domes lēmumu, attiecīgo lēmumu pieņem dalībnieku (akcionāru) sapulce.

8.2. pieņem lēmumu par Pašvaldības līdzdalības iegūšanu vai izšķirošās ietekmes iegūšanu vai izbeigšanu kapitālsabiedrībā, kā arī sniedz atļauju Pašvaldības kapitālsabiedrībai iegūt līdzdalību, iegūt izšķirošo ietekmi vai izbeigt izšķirošo ietekmi citā kapitālsabiedrībā;

8.3. nosaka kapitālsabiedrības vispārējos stratēģiskos mērķus;

8.4. nosaka kapitālsabiedrības specifiskos Pašvaldības nefinanšu mērķus nozares politikas īstenošanai;

8.5. izdod saistošos noteikumus, kuros nosaka tirgus nepilnību vai tādus Pašvaldības īpašumus, vai preces un pakalpojumus, kas ir stratēģiski svarīgi Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai;

8.6. nosaka kārtību, kādā kapitāla daļu turētāja pārstāvis vai kapitālsabiedrības padome saņem un izvērtē viedokļus pirms vidēja termiņa darbības stratēģijas apstiprināšanas;

8.7. nosaka kārtību, kādā kapitāla daļu turētāja pārstāvis izvērtē kapitālsabiedrības darbības rezultātus;

8.8. reglamentē kārtību, kādā nosakāma dividendēs izmaksājamā peļņas daļa kapitālsabiedrībā, kurā atvasinātai publiskai personai ir izšķirošā ietekme;

8.9. izskata domes sēdē kapitālsabiedrību auditu un revīziju (tajā skaitā Valsts kontroles revīziju) secinājumus (izņemot ziņojumos par gada pārskata revīziju, kā arī iekšējā audita ziņojumos ietvertos secinājumus), tajā skaitā par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem vai nesaimniecisku rīcību, kā arī pieņem lēmumu par turpmāko rīcību;

8.10. izskata ikgadējo pārskatu par Pašvaldībai piederošajām kapitālsabiedrībām un kapitāla daļām;

8.11. nosaka, kurās kapitālsabiedrībās var būt personāla akcijas;

8.12. pieņem citus lēmumus, kas noteikti kapitālsabiedrību pārvaldību regulējošos normatīvajos aktos.

9. Atbildīgā domes komiteja. Pirms lēmuma pieņemšanas Pašvaldības domē attiecīgos jautājumus izskata par nozari atbildīgā domes komiteja.

10. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis. Rīgas pilsētas izpilddirektors (turpmāk – izpilddirektors) vai atbilstoši izpilddirektora rīkojumam cita tam pakļauta amatpersona:

10.1. nodrošina labas korporatīvās pārvaldības principu īstenošanu;

10.2. nodrošina savlaicīgu, tiesisku un pamatotu normatīvajos aktos noteikto kapitāla daļu turētāja pārstāvja lēmumu pieņemšanu, tajā skaitā dalībnieku (akcionāru) sapulcēs;

10.3. uzrauga valdes (ja nav izveidota padome) vai padomes darbību;

10.4. nodrošina kapitālsabiedrības finanšu un saimnieciskās darbības rezultātu novērtēšanu, nepieciešamības gadījumā uzdodot veikt neatkarīgu vai Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes auditu;

10.5. pieņem lēmumus dalībnieku (akcionāru) sapulcē, kas ir padomes kompetencē (ja padome nav izveidota);

10.6. izvērtējot kapitālsabiedrības iesniegto Pašvaldības budžeta pieprasījumu atbilstoši kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijai un atbildīgā nozares departamenta atzinumam, virza jautājuma izskatīšanu Rīgas domes Finanšu departamentā;

10.7. nodrošina regulāru Pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībās atbilstības Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām izvērtēšanu;

10.8. pieņem motivētus lēmumus par rīcību pret kapitālsabiedrības amatpersonām saskaņā ar Valsts kontroles likumā noteikto kārtību par zaudējumu piedziņu⁷;

10.9. sagatavo izskatīšanai domes sēdē kapitālsabiedrību auditu un revīziju (tajā skaitā Valsts kontroles) secinājumus, tajā skaitā par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem vai nesaimniecisku rīcību;

10.10. veic citus uzdevumus, kas noteikti kapitālsabiedrību pārvaldību regulējošos normatīvajos aktos un šajos noteikumos.

11. Rīgas domes Komercedarbības nodrošinājuma pārvalde (turpmāk – Pārvalde) nodrošina kapitālsabiedrību un kapitāla daļu vienotas pārvaldības īstenošanu Pašvaldībā, veicot tās reglamentā minētās funkcijas un uzdevumus un Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību likumā noteiktos atbildīgā darbinieka pienākumus, tajā skaitā:

11.1. nodrošina pamatinformācijas par kapitālsabiedrību publiskošanu Pašvaldības tīmekļa vietnē;

11.2. sagatavo atzinumu par dalībnieku (akcionāru) sapulces darba kārtībā iekļautajiem jautājumiem, sagatavo priekšlikumus kapitāla daļu turētāja pārstāvim attiecībā par katru darba kārtībā iekļauto jautājumu, sagatavo dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmuma pieņemšanai nepieciešamo dokumentu projektus, kā arī protokolē dalībnieku (akcionāru) sapulces;

11.3. izskata kapitālsabiedrības iesniegto finanšu pārskatu, budžetu (ja kapitālsabiedrībā nav izveidota padome) un vidēja termiņa darbības stratēģijas projektu un sagatavo atzinumu par kapitālsabiedrības darbību konkrētā pārskata periodā (finanšu rādītāji, kas aptver apgrozījumu, ieņēmumu/izdevumu struktūru un analīzi, peļņu vai zaudējumus, naudas plūsmas, investīciju plāna izpildi, kapitāla atdevi, kapitāla/aktīvu attiecību) un attīstību, izvērtējot kapitālsabiedrības saimnieciskās un finanšu darbības atbilstību kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem;

11.4. sagatavo ikgadējo pārskatu par Pašvaldībai piederošajām kapitālsabiedrībām;

11.5. sagatavo izvērtējumu par Pašvaldības tiešās līdzdalības vai izšķirošas ietekmes kapitālsabiedrībā iegūšanu, pārvērtēšanu un izbeigšanu, kā arī izvērtē kapitālsabiedrības iesniegtos dokumentus par līdzdalību citās kapitālsabiedrībās un sagatavo atzinumu;

11.6. nodrošina informācijas apmaiņu ar kapitālsabiedrībām jautājumos, kas attiecas uz kapitāla daļu pārvaldību;

11.7. atbilstoši savai kompetencei konsultē kapitālsabiedrības kapitāla daļu pārvaldības vai dalībnieku (akcionāru) sapulču kompetencē esošajos jautājumos, lai veicinātu vienveidīgu kapitālsabiedrības pārvaldības praksi un Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma un citu attiecināmo tiesību aktu piemērošanu Pašvaldībā.

12. Nozares departaments, kas atbild par kapitālsabiedrības darbības jomu (nozari) (turpmāk – atbildīgais nozares departaments; saskaņā ar 1. pielikumu):

12.1. sniedz argumentētu viedokli kapitāla daļu turētāja pārstāvim par Pašvaldības līdzdalības vai izšķirošās ietekmes iegūšanas, saglabāšanas vai izbeigšanas kapitālsabiedrībā nepieciešamību;

12.2. sagatavo priekšlikumu par nefinanšu mērķiem, kas iekļaujami kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas projektā;

⁷ Valsts kontroles likuma XIV nodaļa.

12.3. sniedz viedokli par kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas projektā ietvertajiem nefinanšu mērķiem;

12.4. novērtē un sagatavo atzinumu par kapitālsabiedrībai noteikto ikgadējo nefinanšu mērķu un uzdevumu īstenošanu;

12.5. sagatavo nepieciešamo informāciju par kapitālsabiedrības projektu iekļaušanu vai aktualizāciju Pašvaldības attīstības programmas rīcību un investīciju plānos pēc saskaņošanas ar Pārvaldi un kapitāla daļu turētāja pārstāvi;

12.6. izstrādā nozares politikas plānošanas dokumentus, kurus apstiprina dome. Ievērojot domes apstiprinātajos teritorijas attīstības plānošanas un politikas plānošanas dokumentos noteikto, sadarbībā ar Pārvaldi izstrādā domes lēmuma par deleģēšanas līguma noslēgšanu ar kapitālsabiedrību projektu un deleģēšanas vai pakalpojuma sniegšanas līguma projektu, ko saskaņo ar kapitāla daļu turētāja pārstāvi;

12.7. uzrauga ar kapitālsabiedrību noslēgtā deleģēšanas vai pakalpojuma sniegšanas līguma izpildi, sniedzot attiecīgas rekomendācijas konstatēto trūkumu novēršanai;

12.8. pauž viedokli citos ar Pašvaldības kapitāla daļu pārvaldību saistītos jautājumos pēc kapitāla daļu turētāja pārstāvja vai Pārvaldes iniciatīvas;

12.9. pēc kapitāla daļu turētāja pārstāvja ierosinājuma var piedalīties nominācijas komisijas darbā, kas veic kandidātu atlasīšanu valdes vai padomes locekļu amatam kapitālsabiedrībā, kā arī var piedalīties dalībnieku (akcionāru) sapulcēs.

13. Rīgas domes Finanšu departaments:

13.1. atbilstoši kompetencei, noteiktajām funkcijām un uzdevumiem nodrošina Pašvaldības budžeta projekta sagatavošanu un izpildes kontroli, tajā skaitā veic kapitālsabiedrību uzraudzību par Pašvaldības piešķirtā budžeta izlietojumu, tajā skaitā ņemot vērā deleģēšanas vai pakalpojumu sniegšanas līgumos ietvertās saistības;

13.2. atbilstoši kapitāla daļu turētāja pārstāvja informācijai izvērtē kapitālsabiedrības iesniegtos Pašvaldības budžeta pieprasījumus;

13.3. nosūta kapitālsabiedrībai un kapitāla daļu turētāja pārstāvim informāciju par Pašvaldības budžetā apstiprinātā finansējuma apjomu kapitālsabiedrībai.

14. Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments:

14.1. sniedz atzinumu par izstrādātā kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas projekta atbilstību Pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas un politikas plānošanas dokumentiem;

14.2. izvērtē kapitālsabiedrības projektu iekļaušanu vai aktualizāciju Pašvaldības attīstības programmas rīcības un investīciju plānos.

15. Rīgas domes Audita un revīzijas pārvalde:

15.1. atbilstoši dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumam pārbauda kapitālsabiedrības darbību, tajā skaitā kapitālsabiedrības amatpersonu darbības likumību, veicot plānotās, tematiskās vai ārkārtas revīzijas (pārbaudes) kapitālsabiedrībā. Par katru veikto revīziju (pārbaudi) Rīgas domes Audita un revīzijas pārvalde sagatavo atzinumu kapitāla daļu turētāja pārstāvim. Plānotā revīzija kapitālsabiedrībā tiek veikta ne retāk kā reizi trīs gados;

15.2. izvērtē un sniedz viedokli par kapitālsabiedrības sniegtajiem skaidrojumiem par revīzijā konstatētajiem pārkāpumiem un pasākumu plānu konstatēto trūkumu novēršanai, kā arī par kapitālsabiedrības ziņojumu par pasākumu plāna izpildi;

15.3. sniedz atzinumu un piedalās dalībnieku (akcionāru) sapulcē, kurā izskata plānotās, tematiskās vai ārkārtas revīzijas (pārbaudes) kapitālsabiedrībā rezultātus, kā arī pasākumu plānu konstatēto trūkumu novēršanai;

15.4. ne retāk kā reizi trīs gados sniedz ziņojumu par kapitālsabiedrību pārvaldību atbilstoši šiem noteikumiem.

16. Kapitālsabiedrību pārvaldības konsultatīvā padome. Izpilddirektors izveido Kapitālsabiedrību pārvaldības konsultatīvo padomi (turpmāk – Konsultatīvā padome) un pēc saskaņošanas ar Konsultatīvo padomi apstiprina tās nolikumu. Konsultatīvās padomes izveidošanas mērķis ir veicināt Pašvaldībai piederošu kapitāla daļu un kapitālsabiedrību efektīvu pārvaldību, Pašvaldības kapitālsabiedrību racionālu un ekonomiski pamatotu resursu izmantošanu, labas korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu, kā arī publiskas personas līdzdalības nosacījumu ievērošanu. Konsultatīvā padome:

16.1. izskata un pirms apstiprināšanas sniedz viedokli un ieteikumus par Pašvaldības izstrādātajiem konceptuālo (stratēģisko) dokumentu projektiem kapitāla daļu pārvaldības jomā;

16.2. izskata stratēģiskus jautājumus kapitāla daļu pārvaldības jomā (Pašvaldības līdzdalība kapitālsabiedrībās, dividenžu politika, kapitālsabiedrības finanšu un nefinanšu mērķu noteikšanas kārtība u.c.) un sniedz priekšlikumus kapitāla daļu turētāja pārstāvim par kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldību.

17. Konsultatīvās padomes personālsastāvu uz pieciem gadiem apstiprina izpilddirektors. Konsultatīvās padomes darbā izpilddirektors aicina piedalīties Latvijas Finanšu nozares asociācijas, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras, Latvijas Darba devēju konfederācijas, Ārvalstu investoru padomes Latvijā, Pārresoru koordinācijas centra un Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta pārstāvjus. Izpilddirektors aicina Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta pārstāvi vadīt konsultatīvo padomi.

IV. Dalībnieku (akcionāru) sapulce

18. Dalībnieku (akcionāru) sapulces sasaukšana un tajā izskatāmie jautājumi:

18.1. dalībnieku (akcionāru) sapulci sasauc un tajā izskatāmos jautājumus nosaka atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma un citu kapitālsabiedrības darbību regulējošo aktu prasībām, kā arī kapitālsabiedrības statūtiem;

18.2. dalībnieku (akcionāru) sapulci sasauc valde, padome, kapitāla daļu turētāja pārstāvis vai revidents;

18.3. ārkārtas dalībnieku (akcionāru) sapulce sasaucama tādā termiņā, lai operatīvi pieņemtu lēmumus, kā arī termiņā, kas nodrošina iespēju laikus saņemt paziņojumu par dalībnieku (akcionāru) sapulces sasaukšanu un dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumu projektus un citus materiālus;

18.4. dalībnieku (akcionāru) sapulcē pēc iespējas nekavējoties pieņem lēmumus būtiskos jautājumos (tajā skaitā lēmumu, lai nodrošinātu kapitālsabiedrības darbības nepārtrauktību, kā arī lēmumu par prasības celšanu par zaudējumu piedziņu no valdes un padomes (ja tāda ir izveidota), ja tā nav rīkojusies kā krietns un rūpīgs saimnieks);

18.5. paziņojumā par sapulces sasaukšanu noteiktajos gadījumos un kārtībā dalībnieku (akcionāru) sapulce var notikt attālināti ar elektronisko saziņas līdzekļu starpniecību.

19. Paziņojums par dalībnieku (akcionāru) sapulces sasaukšanu. Ja kārtējo dalībnieku (akcionāru) sapulci sasauk valde, paziņojumu par dalībnieku (akcionāru) sapulces sasaukšanu kapitālsabiedrības valde nosūta vismaz divas nedēļas pirms sapulces. Vienlaikus ar paziņojumu par sapulces sasaukšanu kapitālsabiedrība iesniedz visus dalībnieku (akcionāru) sapulcē izskatāmo jautājumu pamatojošos un ar to saistītos dokumentus (ja iespējams – elektroniskā formā, nosūtot uz Pārvaldes oficiālo elektroniskā pasta adresi), nodrošinot iespēju kapitāla daļu turētāja pārstāvim un Pārvaldei savlaicīgi iepazīties ar iesniegtajiem dokumentiem. Par nepieciešamību sasaukt dalībnieku (akcionāru) sapulci un tajā izskatāmajiem jautājumiem kapitālsabiedrības valde pirms paziņojuma nosūtīšanas informē Pārvaldi, lai varētu saskaņot iespējamo dalībnieku (akcionāru) sapulces norises vietu un laiku.

20. Dalībnieku (akcionāru) sapulces norisei iesniedzamie dokumenti:

20.1. paziņojums par sapulces sasaukšanu;

20.2. dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumu projekti, tajā skaitā izskatāmie un apstiprināmie dokumenti – izņemot gadījumu, ja dalībnieku (akcionāru) sapulces sasaukšanu ir ierosinājis kapitāla daļu turētāja pārstāvis;

20.3. valdes un padomes lēmumi par izskatāmo jautājumu – izņemot gadījumu, ja dalībnieku (akcionāru) sapulces sasaukšanu ir ierosinājis kapitāla daļu turētāja pārstāvis un valde vai padome nav iepriekš izskatījusi minēto jautājumu;

20.4. citi dokumenti un informācija, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai.

21. Dalībnieku (akcionāru) sapulces norises vieta. Dalībnieku (akcionāru) sapulce notiek Rīgas domes telpās (Rātslaukumā 1) vai kapitālsabiedrības telpās.

22. Dalībnieku (akcionāru) sapulču protokolēšana:

22.1. dalībnieku (akcionāru) sapulču protokolēšanu nodrošina Pārvaldes pārstāvis. Publiskas personas kontrolētas kapitālsabiedrības, publiski privātas kapitālsabiedrības un privātas kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulču protokolēšanu var nodrošināt kapitālsabiedrības valde;

22.2. dalībnieku sapulces protokolētājs nekavējoties, bet ne vēlāk kā trīs darba dienu laikā pēc dalībnieku (akcionāru) sapulces, sagatavo dalībnieku (akcionāru) sapulces protokolu un organizē protokola parakstīšanu;

22.3. Pašvaldības kapitālsabiedrības sapulces protokolu sagatavo un paraksta divos eksemplāros, no kuriem vienu glabā kapitālsabiedrībā, otru – Pārvaldē. Publiskas personas kontrolētas un privātas kapitālsabiedrības protokolu sagatavo un paraksta tik eksemplāros, cik ir dalībnieku, nodrošinot, ka viens no tiem glabājas kapitālsabiedrībā, otrs – Pārvaldē, bet pārējie tiek izsniegti pārējiem kapitālsabiedrības dalībnieka pārstāvjiem;

22.4. protokola pielikumā pievieno visus sapulcē izskatītos darba kārtības jautājumu dokumentus un materiālus (informāciju, prezentācijas).

23. Dalībnieku (akcionāru) sapulces piekrišana nozīmīgām korporatīvām darbībām. Pašvaldība īsteno vienotus principus par to, kādos jautājumos nepieciešama iepriekšēja dalībnieku (akcionāru) sapulces piekrišana. Attiecīgos jautājumus nosaka kapitālsabiedrības statūtos. Kapitālsabiedrība par nozīmīgām korporatīvām darbībām,

kurām, papildus normatīvajos aktos noteiktajam, nepieciešams dalībnieka (akcionāra) lēmums, ja nav izveidota padome, uzskata šādas darbības:

23.1. darījuma vai vairāku savstarpēji saistītu darījumu slēgšana, ja darījuma summa pārsniedz 1/20 (5 %) no pašu kapitāla apjoma vai citu summu, kas noteikta kapitālsabiedrības statūtos;

23.2. nekustamā īpašuma iegūšana, atsavināšana vai apgrūtināšana ar lietu tiesībām; vekseļu vai tiem pielīdzināmu saistību instrumentu izdošana kapitālsabiedrības vai tās kontrolēto kapitālsabiedrību vārdā, kapitālsabiedrības veikto obligāciju emisija;

23.3. aizņēmumu saņemšana, izņemot, ja tas tiek veikts kapitālsabiedrības parastās komercdarbības ietvaros;

23.4. cesijas vai ieskaita līgumu noslēgšana kapitālsabiedrības vārdā, izņemot, ja tas tiek veikts kapitālsabiedrības parastās komercdarbības ietvaros;

23.5. lēmumu pieņemšana par kapitālsabiedrības amatpersonu un darbinieku atalgojuma politiku, piemaksu sistēmu, kā arī atalgojuma sistēmas principu, kritēriju, struktūras noteikšanu vai grozīšanu;

23.6. kapitālsabiedrības līdzdalības iegūšana, tās palielināšana vai samazināšana citās sabiedrībās un kapitālsabiedrības kontrolēto kapitālsabiedrību līdzdalības iegūšana, tās palielināšana vai samazināšana citās sabiedrībās;

23.7. tādu darījumu noslēgšana, kas netiek slēgti kapitālsabiedrības parasti veicamās komercdarbības ietvaros;

23.8. citas darbības, kas var izraisīt ievērojamu dalībnieka (akcionāra) tiesību maiņu vai viņa interešu būtisku aizskārumu.

V. Kapitālsabiedrības padome

24. Padomes pienākumi un atbildība:

24.1. padome pārrauga kapitālsabiedrību un uzrauga valdes darbību dalībnieku (akcionāru) sapulču starplaiķā;

24.2. padome, pieņemot lēmumus, veicina vidēja termiņa darbības stratēģijā iekļauto mērķu sasniegšanu, izvērtē riskus, īstermiņa un ilgtermiņa ietekmi uz kapitālsabiedrības vērtību, ilgtspēju un atbildīgu attīstību;

24.3. padomes locekļi savus pienākumus pilda kā krietni un rūpīgi saimnieki;

24.4. padome pēc tās sēdēm informē kapitāla daļu turētāja pārstāvi par padomes sēdē izskatītajiem jautājumiem un pieņemtajiem lēmumiem;

24.5. papildus Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajam padomei ir šāda kompetence:

24.5.1. iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmu darbības uzraudzība, to atbilstības un efektivitātes pārskatīšana;

24.5.2. iekšējā audita plāna apstiprināšana;

24.5.3. iepirkumā izvirzāmo prasību, tajā skaitā darba uzdevuma un līguma projekta ar ārējo revidentu, iepriekšēja saskaņošana;

24.5.4. trauksmes celšanas sistēmas uzraudzība, tajā skaitā trauksmes cēlēju ziņojumu izskatīšana atbilstoši kapitālsabiedrības Trauksmes celšanas politikai;

24.5.5. politikas dokumentu (tajā skaitā korporatīvās pārvaldības politika, ētikas kodekss) apstiprināšana.

25. Padomes darba organizēšana:

25.1. padome savu darbu organizē saskaņā ar padomes reglamentu, kura apstiprināšanai ir nepieciešama iepriekšēja dalībnieku (akcionāru) sapulces piekrišana, un padomes darba grafiku (kalendāru). Padomes tipveida reglamenta paraugs ar minimālajām prasībām (to iespējams pilnveidot pirms parakstīšanas) pievienots šo noteikumu 5. pielikumā;

25.2. padome notur vismaz vienu atsevišķu padomes sēdi gadā kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas un tās izpildes apspriešanai.

26. Padomes uzdevumu izpilde kapitālsabiedrībās, kurās nav izveidota padome. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis, pieņemot lēmumu dalībnieku (akcionāru) sapulcē, veic Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktos padomes uzdevumus kapitālsabiedrībās, kurās nav izveidota padome.

27. Padomes veido lielās un vidējās kapitālsabiedrībās, kā arī akciju sabiedrībās.

28. Padomes locekļu skaits un neatkarīgie padomes locekļi. Kapitālsabiedrības padomes locekļu skaitu nosaka kapitālsabiedrības statūtos, ņemot vērā kapitālsabiedrības lielumu un darbības specifiku, paredzot, ka padomes sastāvā ir vismaz trīs padomes locekļi, no kuriem visi vai vismaz vairāk nekā puse ir neatkarīgi padomes locekļi.

VI. Kapitālsabiedrības valde

29. Valdes pienākumi un atbildība:

29.1. valde vada kapitālsabiedrības ikdienas komercdarbību un kopīgi pārstāv kapitālsabiedrību;

29.2. valdes locekļi savus pienākumus pilda kā krietni un rūpīgi saimnieki, tajā skaitā īsteno kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģiju, tajā noteiktos mērķus, atbild par kapitālsabiedrībai noteikto uzdevumu izpildi un darbības rezultātiem, finanšu līdzekļu efektīvu pārvaldīšanu, efektīvas iekšējās kontroles sistēmas ieviešanu, Pašvaldības domes, kapitāla daļu turētāja pārstāvja un padomes (ja tāda izveidota) lēmumu izpildi;

29.3. valdes locekļiem ir solidāra atbildība par to darbības vai bezdarbības rezultātā kapitālsabiedrībai nodarītajiem zaudējumiem;

29.4. valde tās apstiprinātu auditētu gada pārskatu nekavējoties nosūta kapitāla daļu turētāja pārstāvim nosūtīšanai Rīgas domes Finanšu departamentam;

29.5. valdes locekļa pienākumi un atbildība noteikta tiesību aktos un pilnvarojuma līgumā.

30. Valdes darba organizēšana. Valde savu darbu organizē pēc funkcionālā principa: katrs valdes loceklis atbild par noteiktu darbības virzienu atbilstoši profesionālajām zināšanām, pieredzei un kompetencēm attiecīgajā atbildības jomā. Valde savu darbu organizē saskaņā ar reglamentu, kura apstiprināšanai ir nepieciešama padomes (ja tāda ir izveidota) vai kapitāla daļu turētāja pārstāvja piekrišana.

31. Valdes locekļu skaits. Valdes locekļu skaitu nosaka kapitālsabiedrības statūtos, ņemot vērā kapitālsabiedrības lielumu un darbības specifiku, paredzot, ka:

31.1. lielas kapitālsabiedrības⁸ valdes sastāvā ir ne vairāk kā trīs valdes locekļi, izņemot gadījumus, ja padome kapitāla daļu turētāja pārstāvim argumentē vairāku valdes locekļu nepieciešamību, lai nodrošinātu kapitālsabiedrības vadību atbilstoši kompetenču sadalījumam;

31.2. vidējas kapitālsabiedrības valdes sastāvā ir ne vairāk kā divi valdes locekļi;

31.3. mazas kapitālsabiedrības valdes sastāvā ir viens valdes loceklis.

VII. Pilnvarojuma līgums ar valdes un padomes locekļiem

32. Ar kapitālsabiedrības valdes un padomes locekli tiek slēgts pilnvarojuma līgums. Pilnvarojuma līgumā nosaka pilnvarojuma apjomu, atbildību, atsaukšanas nosacījumus, atalgojumu u.c. būtiskus aspektus (2., 3. un 4. pielikumā pievienoti tipveida līguma paraugi, kurus iespējams pilnveidot pirms attiecīgā līguma parakstīšanas).

33. Valdes vai padomes locekļu pirmstermiņa atsaukšanas nosacījumi. Valdes vai padomes locekļus atsauc saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā un citos tiesību aktos noteikto, ja tam ir svarīgs iemesls. Par svarīgu iemeslu jebkurā gadījumā uzskatāma pilnvaru pārkāpšana, pienākumu neizpilde vai nepienācīga izpilde, nespēja vadīt kapitālsabiedrību, kaitējuma nodarīšana kapitālsabiedrības interesēm, kā arī dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmums par uzticības zaudēšanu.

34. Atsaukšanas pabalsta izmaksa valdes loceklim. Ja valdes loceklis zaudē amatu kapitālsabiedrības reorganizācijas vai likvidācijas gadījumā vai tiek atsaukts no valdes locekļa amata pirms pilnvaru termiņa beigām un neturpina darbu (mēnesi pēc lēmuma pieņemšanas) kapitālsabiedrībā (vai reorganizācijas rezultātā izveidotā kapitālsabiedrībā) citā amatā vai netiek ievēlēts citas Pašvaldības kapitālsabiedrības valdes locekļa amatā, un atsaukšanas pamats nav Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 81. panta otrajā daļā vai 79. panta sestajā daļā minētie iemesli, amatu savienošana aizliegums vai neatbilstība Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 37. panta ceturtajā daļā noteiktajiem kritērijiem, kapitālsabiedrība saskaņā ar padomes (ja tāda izveidota) vai dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumu izmaksā valdes loceklim pilnvarniekam atsaukšanas pabalstu līdz trīs mēnešu atlīdzības apmērā, izvērtējot tajā skaitā šādus aspektus:

34.1. pilnvaru termiņā nostrādātais laiks un atlikušais laiks līdz pilnvaru termiņa beigām;

34.2. ieguldījums kapitālsabiedrības darbībā, kā arī vidēja termiņa darbības stratēģijā un citos kapitālsabiedrības darbības plānošanas dokumentos noteikto un ikgadējo finanšu un nefinanšu mērķu un uzdevumu sasniegšanā;

34.3. valdes vai padomes locekļa darbības ikgadējais novērtējums.

35. Padomes loceklis nesaņem atsaukšanas pabalstu vai jebkāda cita veida kompensāciju, ja viņš tiek atsaukts no amata pirms termiņa beigām.

36. Ja padome (ja tāda izveidota) vai kapitāla daļu turētāja pārstāvis atsauc valdes locekli pirms termiņa, to pamatojot tikai ar uzticības zaudēšanu, kapitālsabiedrība saskaņā

⁸ Saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto publiskas personas kapitālsabiedrības lielumu raksturojošiem rādītājiem.

ar padomes (ja tāda izveidota) vai dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumu izmaksā valdes loceklim atsaukšanas pabalstu trīs mēnešu atlīdzības apmērā.

VIII. Padomes un valdes locekļu nominēšana

37. Nominācijas procesa principi:

37.1. kapitālsabiedrības valdes un padomes nominēšana tiek īstenota saskaņā ar Ministru kabineta noteiktu kārtību un atbilstoši korporatīvās pārvaldības labās prakses principiem;

37.2. valdes un padomes locekļu nominācijas process ir atklāts, godīgs un profesionāli organizēts;

37.3. kapitāla daļu turētāja pārstāvis vai padome (attiecībā uz valdi) nodrošina, ka padomei un valdei kopumā piemīt prasmju, pieredzes un zināšanu kopums, lai pilnvērtīgi spētu pildīt savus pienākumus.

38. Nominācijas komisijas izveidošana un darbība:

38.1. kapitāla daļu turētāja pārstāvis izveido nominācijas komisiju piecu locekļu sastāvā, no kuriem divi ir kapitāla daļu turētāja pārstāvji un trīs neatkarīgi eksperti ar balsstiesībām un kompetenci šādās jomās: personāla vadība, atlase un kompetenču novērtēšana; kapitālsabiedrību pārvaldība; pieredze nozarē, kurā kapitālsabiedrība veic komercdarbību;

38.2. nominācijas komisija darbojas atbilstoši nolikumam. Nominācijas komisijas darbību nodrošina Pārvalde sadarbībā ar Rīgas domes Personāla nodaļu;

38.3. nominācijas komisija apstiprina konkrētas valdes vai padomes locekļa amata kandidātam izvirzāmās prasības un kandidātu vērtēšanas kritērijus.

39. Personāla atlases uzņēmuma iesaistes apjoms. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis vai padome pieņem lēmumu par personāla atlases uzņēmuma iesaistes apjomu, nosakot vairākus uzdevumus:

39.1. uzrunāt potenciālos kandidātus pieteikumu iesniegšanai;

39.2. organizēt intervijas, lai pārlicinātos par kandidātu svešvalodu prasmi, darba pieredzi un profesionālajām zināšanām;

39.3. izmantojot intervijas vai citu – atbilstošāku – kompetenču novērtēšanas metodi, novērtēt kandidātu kompetences;

39.4. izvērtēt kandidātu piemērotību, izmantojot testus (piemēram, personības) un citus personāla atlasē lietojamus rīkus;

39.5. iegūt atsauksmes par kandidātu;

39.6. izvērtēt kandidāta reputācijas riskus;

39.7. īstenot citus uzdevumus, piemēram, reputācijas risku novērtēšana.

40. Minimālais personāla atlases uzņēmuma iesaistes apjoms ir novērtēt kandidāta kompetences, iegūt atsauksmes par kandidātu un izvērtēt kandidāta reputācijas riskus.

41. Vienošanās ar personāla atlases konsultantu par personāla atlases pienākumu izpildi slēdz un ar to izpildi saistītos izdevumus var segt kapitālsabiedrība, kurai tiek nodrošināts valdes vai padomes locekļu kandidātu nominācijas process.

42. Padomes un valdes locekļu atkārtota ievēlēšana. Padome (ja tāda izveidota) vai kapitāla daļu turētāja pārstāvis pēc valdes vai padomes locekļa novērtēšanas var virzīt valdes vai padomes locekli atkārtotai ievēlēšanai, par to nekavējoties informējot attiecīgo valdes vai padomes locekli.

43. Kandidātu reputācijas vērtēšana. Nominācijas komisija, vērtējot valdes un padomes locekļa reputāciju, ņem vērā pieejamo informāciju par attiecīgo valdes vai padomes locekļa kandidātu parasti par laika periodu, kādā tiek vērtēta kandidāta profesionālā pieredze, pēc iespējas vērtējot šādu informāciju:

43.1. par kandidātu nav publiski pieejama negatīva rakstura informācija, kas var liecināt par iespējamu saistību ar finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanu vai citu nesaimniecisku rīcību;

43.2. kandidāts nav bijis valdes vai padomes loceklis kapitālsabiedrībās, kas atzītas par maksātnespējīgām šī kandidāta amata pienākumu pildīšanas laikā;

43.3. kandidāts nav bijis valdes vai padomes loceklis kapitālsabiedrībai, kurā notiek vai ir notikusi izmeklēšana krimināllietā saistītā ar kapitālsabiedrības saimniecisko darbību;

43.4. kandidāts attiecībās ar kapitāla daļu turētāja pārstāvi līdz šim ir rīkojies pārredzami, atklāti un atsaucīgi (piemēram, nav sniedzis maldinošu informāciju);

43.5. informācija par kandidāta sodāmību;

43.6. informācija par kandidāta līdzšinējo personisko rīcību vai komercdarbību publiskas personas kapitālsabiedrībās vai valsts vai Pašvaldības institūcijās;

43.7. persona nav iesaistīta komercdarbībā, kura nav caurskatāma un izskaidrojama, tādējādi radot personai reputācijas riskus;

43.8. citi apstākļi, kas dod iemeslu šaubām par to, ka kandidāts kā valdes vai padomes loceklis kapitālsabiedrībā nav veicis savus pienākumus kā krietns un rūpīgs saimnieks.

IX. Atlīdzības noteikšanas principi valdes un padomes locekļiem

44. Atlīdzības principi padomes locekļiem. Padomes loceklim maksā atlīdzību, kuras apmēru nosaka ar dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumu, ievērojot Ministru kabineta noteikumus paredzēto tās maksimālo apmēru. Padomes locekļiem prēmijas netiek piešķirtas.

45. Atlīdzības principi valdes locekļiem:

45.1. valdes loceklim maksā atlīdzību, kuras apmēru nosaka ar dalībnieku (akcionāru) sapulces (ja padome nav izveidota) vai padomes lēmumu, ievērojot Ministru kabineta noteikumus paredzēto tās maksimālo apmēru un kapitālsabiedrības atalgojuma politiku;

45.2. kapitāla daļu turētāja pārstāvis (ja padome nav izveidota) vai padome nosaka valdes locekļa mēneša atlīdzību, ievērojot šādus Ministru kabineta noteikumus noteiktos kritērijus:

45.2.1. amatpersonas profesionālā pieredze un izglītība;

45.2.2. atlīdzības fiksētās daļas vidējo apmēru nozarē privātā sektorā attiecīgajam amatam atbilstoša lieluma kapitālsabiedrībā;

45.2.3. kapitālsabiedrības plānošanas dokumentos (tajā skaitā vidēja termiņa darbības stratēģijā) izvirzītos mērķus;

45.2.4. pienākumu apjomu, sarežģītību, pārvaldāmos riskus ar būtisku ietekmi uz kapitālsabiedrības darbību un atbildību;

45.2.5. kapitālsabiedrības rīcībā esošos atlīdzības izmaksai pieejamos finanšu līdzekļus;

45.2.6. kapitālsabiedrības pašu ieņēmumu īpatsvaru un publisko finanšu resursu īpatsvaru kapitālsabiedrības kopējos ieņēmumos;

45.3. valdes locekļa ikmēneša atlīdzību nosaka uz visu valdes locekļa pilnvaru termiņu ar tiesībām to pārskatīt reizi gadā;

45.4. prēmijas noteikšanā valdes locekļiem ņem vērā kapitālsabiedrības un konkrētā valdes locekļa darbības rezultātus iepriekšējā pārskata gadā, vidēja termiņa darbības stratēģijā, kā arī ikgadējo finanšu un nefinanšu mērķu un uzdevumu izpildi, budžeta izpildi, attiecīgā pārskata perioda revīzijā vai auditos konstatēto, starp Pašvaldību un kapitālsabiedrību noslēgto līgumu izpildes novērtējumu, kā arī valdes locekļa darbības novērtējumu.

X. Audits

46. Iekšējais audits:

46.1. lielā kapitālsabiedrībā ir iekšējais auditors (vai iekšējā audita struktūrvienība, vai iekšējā audita ārpakalpojuma sniedzējs), kas ir neatkarīgs un objektīvs, kā arī nodrošina iekšējās kontroles sistēmas, risku vadības un pārvaldības efektivitātes novērtējumu visās kapitālsabiedrības darbības jomās;

46.2. mazās un vidējās kapitālsabiedrībās var tikt izveidota iekšējā audita funkcija;

46.3. iekšējais auditors (vai iekšējā audita struktūrvienība, vai iekšējā audita ārpakalpojuma sniedzējs) izstrādā uz riskiem balstītu iekšējo audita plānu (ilgtermiņa un īstermiņa), kurā noteiktas iekšējā audita prioritātes, kas saskan ar kapitālsabiedrības mērķiem. Plāna izstrādes procesā iesaista valdi, padomi un, ja nepieciešams, citas iesaistītās puses. Izstrādāto iekšējā audita plānu izskata valde un apstiprina padome;

46.4. iekšējais auditors (vai iekšējā audita struktūrvienība, vai iekšējā audita ārpakalpojuma sniedzējs) sniedz pārskatu tieši padomei;

46.5. iekšējā audita ziņojumi var tikt nosūtīti arī dalībniekam un ārējam revidentam.

47. Ārējais revidents:

47.1. ārējais revidents sniedz kapitālsabiedrības vadībai un citām iesaistītajām pusēm ticamu atzinumu par kapitālsabiedrības finanšu stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmu, finanšu pārskatu ticamību un atbilstību normatīvo aktu prasībām vai citiem kapitālsabiedrības darbības aspektiem atbilstoši kapitālsabiedrības noteiktajam uzdevumam;

47.2. kapitālsabiedrības ārējā revidenta izvēle un atlīdzības noteikšanas process ir atklāts;

47.3. kapitālsabiedrības izvēlētajam ārējā revidenta kandidātam jānodrošina un rakstveidā jāapliecina neatkarība, objektivitāte, konkrētās kapitālsabiedrības gada pārskata revīzijas veikšanai atbilstoša kompetence un pieredze (ņemot vērā kapitālsabiedrības lielumu un darbības jomu) un sniegtā revīzijas pakalpojuma kvalitāte visaugstākajā līmenī;

47.4. lielas kapitālsabiedrības ievēro Starptautiskos finanšu pārskatu standartus;

47.5. viena ārējā revidenta pilnvaru laiks nepārsniedz piecus gadus.

48. Kapitālsabiedrība nodrošina, ka ārējam revidentam savā ziņojumā kapitālsabiedrības vadībai ir pienākums rakstveidā ziņot par atzinumā neietvertiem jautājumiem, kas ir atklāti, sniedzot revīzijas pakalpojumus kapitālsabiedrībai, tajā skaitā par jebkurām būtiskām nepilnībām saimnieciskajā darbībā, iekšējās kontroles sistēmas trūkumiem, kļūdām un pārkāpumiem. Kapitālsabiedrības valde informē padomi (ja tāda izveidota) un kapitāla daļu turētāja pārstāvi par minēto ziņojumu.

XI. Līdzdalības kapitālsabiedrībās pamatojums un vērtēšanas process

49. Pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībās nosacījumi:

49.1. tiek novērsta tirgus nepilnība;

49.2. tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;

49.3. tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

50. Pašvaldības līdzdalības iegūšana kapitālsabiedrībā un jaunas Pašvaldības kapitālsabiedrības dibināšana sabiedriskā labuma vajadzībām ir iespējama, ja:

50.1. tiek paredzēta ar Pašvaldības autonomajām funkcijām saistīta saimnieciskā darbība un izpildās Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. pantā noteiktie nosacījumi;

50.2. tiek izvērtētas iespējas sabiedriskā labuma mērķi sasniegt ar citiem ekonomiski pamatotiem un efektīviem līdzekļiem, piemēram, veicot publisko iepirkumu, rīkojot konkursu par pakalpojumu sniegšanu, uz konkursa pamata nododot Pašvaldībai piederošos aktīvus koncesijā uz noteiktu termiņu, piešķirot subsīdijas vai nodokļu atlaides, sadarbojoties ar biedrībām vai nodibinājumiem vai rodot citus risinājumus;

50.3. tiek izvērtētas iespējas attiecīgo pakalpojumu sniegšanai vai stratēģisku aktīvu apsaimniekošanai veidot Pašvaldības aģentūru vai iestādi.

51. Pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībās pārvērtēšanas principi.

Pašvaldības līdzdalības pārvērtēšanas procesā Pašvaldība ievēro normatīvajos aktos noteiktās prasības, kā arī izmanto Konkurences padomes ieteikumus⁹, tajā skaitā attiecībā uz ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt noteiktos Pašvaldības mērķus. Juridiskajā izvērtējumā Pašvaldība ietver pamatojumu par normatīvajos aktos ietverto līdzdalības nosacījumu īstenošanos.

52. Pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībās pārvērtēšanas process:

52.1. Pārvalde, iesaistot citas Pašvaldības struktūrvienības (tajā skaitā nozaru departamentus), sagatavo juridisko un ekonomisko izvērtējumu par līdzdalības turpināšanu kapitālsabiedrībā;

52.2. sešus mēnešus pirms Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību likuma 4. pantā vai attiecīgā Pašvaldības tiesību aktā noteiktā termiņa Pārvalde nosūta kapitālsabiedrībai un atbildīgajam nozares departamentam pieprasījumu sagatavot un noteiktā laikā iesniegt vērtējumu par līdzdalības saglabāšanu (izbeigšanu) kapitālsabiedrībā (par katru kapitālsabiedrības darbības veidu) un tās atbilstību publiskas personas līdzdalības nosacījumiem, kā arī sniedz informāciju (atbildes) uz Konkurences padomes ieteikumos identificētajiem jautājumiem;

⁹ Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana (2019) https://ej.uz/KP_ieteikumi.

52.3. minētajā vērtējumā kapitālsabiedrība veic izvērtējumu par līdzdalības turpināšanu atkarīgajās sabiedrībās un meitas sabiedrībās;

52.4. kapitālsabiedrība savā vērtējumā par līdzdalības saglabāšanu (izbeigšanu) iekļauj arī priekšlikumu par vispārējā stratēģiskā mērķa formulējumu kapitālsabiedrībai.

53. Ietekmes uz konkurenci vērtēšana papildus Pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībās pārvērtēšanai:

53.1. kapitālsabiedrība izstrādā iekšējo procedūru par riskiem (piemēram, finanšu, konkurences, tiesiskajiem aspektiem), kurus nepieciešams izvērtēt pirms jaunu pakalpojumu sniegšanas vai investīciju veikšanas darbības paplašināšanā, lai nodrošinātu visaptverošu vērtējumu un mazinātu iespēju neapzināti radīt negatīvu ietekmi uz konkurenci. Ja kapitālsabiedrība minēto izvērtējumu iekļauj vidēja termiņa darbības stratēģijā un jaunu pakalpojumu sniegšana vai investīciju veikšana darbības paplašināšanai ir paredzēta vidēja termiņa darbības stratēģijā, atsevišķu izvērtējumu pirms jaunu pakalpojumu sniegšanas vai investīciju veikšanas darbības paplašināšanā var neveikt. Kapitālsabiedrība izstrādā procedūru, kā izvērtēt esošo pakalpojumu ietekmi uz konkurenci;

53.2. Pārvalde ikgadēji, sagatavojot pārskatu par Pašvaldībai piederošām kapitālsabiedrībām un kapitāla daļām, vispārīgi izvērtē konkurences situāciju preču un pakalpojumu tirgos, kuros darbojas kapitālsabiedrība, kā arī kapitālsabiedrības aktīvu, preču un pakalpojumu stratēģisko nozīmi Pašvaldības teritorijas attīstībai un, ja nepieciešams, sagatavo priekšlikumu Pašvaldības domei lēmuma pieņemšanai par nepieciešamību veikt Pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībā izvērtējumu, neatkarīgi no laika, kad veikts iepriekšējais izvērtējums.

XII. Kapitālsabiedrības mērķi un vidēja termiņa darbības stratēģija

54. **Kapitālsabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis** ir Pašvaldības domes noteikts kapitālsabiedrības mērķis, kuru Pašvaldība vēlas sasniegt ar līdzdalību kapitālsabiedrībā un kas izriet no tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem. Priekšlikumu par kapitālsabiedrības vispārējā stratēģiskā mērķa formulējumu sagatavo kapitālsabiedrība, pirms apstiprināšanas Pašvaldības domē to saskaņo ar kapitāla daļu turētāja pārstāvi, atbildīgo nozares departamentu, kā arī izskata atbildīgajā domes komitejā.

55. **Nefinanšu mērķi** ir specifiskie Pašvaldības noteiktie nefinanšu mērķi nozares politikas īstenošanai, kā arī nefinanšu mērķi atbilstoši kapitālsabiedrības komercdarbības specifikai (tajā skaitā darbības (biznesa) mērķi¹⁰, korporatīvās sociālās atbildības mērķi¹¹, ieguldījumi pētniecībā un attīstībā).

56. Nefinanšu mērķu noteikšanas process:

56.1. kapitālsabiedrība, izstrādājot vidēja termiņa darbības stratēģijas projektu nākamajam plānošanas periodam, nosūta lūgumu kapitāla daļu turētāja pārstāvim noteikt finanšu un nefinanšu mērķus, kas iekļaujami vidēja termiņa darbības stratēģijas projektā;

56.2. kapitāla daļu turētāja pārstāvis kapitālsabiedrības lūgumu nosūta atbildīgajam nozares departamentam;

¹⁰ Piemēram, klientu skaits, tirgus daļa, efektivitātes mērķi.

¹¹ Piemēram, negatīvās ietekmes uz vidi mazināšana.

56.3. atbildīgais nozares departaments sniedz informāciju kapitāla daļu turētāja pārstāvim par specifiskiem Pašvaldības noteiktiem nefinanšu mērķiem nozares politikas īstenošanai, kā arī sniedz priekšlikumus par vidēja termiņa darbības stratēģijā izvirzāmajiem nefinanšu mērķiem atbilstoši kapitālsabiedrības komercdarbības specifikai, tajā skaitā ņemot vērā saņemtās iedzīvotāju sūdzības un konstatētās nepilnības kapitālsabiedrības darbā (ja attiecināms);

56.4. kapitāla daļu turētāja pārstāvis nosaka nefinanšu mērķus atbilstoši kapitālsabiedrības komercdarbības specifikai;

56.5. kapitāla daļu turētāja pārstāvis nosūta kapitālsabiedrībai informāciju par nefinanšu mērķiem iekļaušanai vidēja termiņa darbības stratēģijas projektā, ņemot vērā atbildīgā nozares departamenta informāciju, kā arī kapitāla daļu turētāja pārstāvja noteiktos nefinanšu mērķus atbilstoši kapitālsabiedrības komercdarbības specifikai;

56.6. kapitālsabiedrība var vidēja termiņa darbības stratēģijas projektā izvirzīt papildu nefinanšu mērķus atbilstoši kapitālsabiedrības komercdarbības specifikai.

57. Finanšu mērķu noteikšana. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis nosaka būtiskākos vidēja termiņa finanšu mērķus, kas iekļaujami kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas projektā. Kapitālsabiedrība var vidēja termiņa darbības stratēģijas projektā izvirzīt papildu finanšu mērķus.

58. Ikgadējo finanšu un nefinanšu mērķu noteikšana. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis vai padome (ja tāda izveidota) nosaka valdei sasniedzamos ikgadējos finanšu un nefinanšu mērķus un uzdevumus, ņemot vērā vidēja termiņa darbības stratēģijā noteikto un kapitālsabiedrības priekšlikumu, kā arī nosaka ikgadējo mērķu un uzdevumu ietekmi uz valdes atalgojuma mainīgo daļu.

59. Vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādes noteikumi. Kapitālsabiedrība izstrādā vidēja termiņa (vismaz trīs gadu periodam) darbības stratēģijas projektu:

59.1. pamatojoties uz Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 57. pantā noteikto;

59.2. ievērojot Pašvaldības domes noteikto kārtību, kādā kapitāla daļu turētāja pārstāvis vai kapitālsabiedrības padome saņem un izvērtē atsevišķu atvasinātu publisku personu orgānu viedokli pirms vidēja termiņa darbības stratēģijas apstiprināšanas;

59.3. pamatojoties uz Pašvaldības domes apstiprināto vispārējo stratēģisko mērķi, kā arī noteiktajiem finanšu un nefinanšu mērķiem;

59.4. ņemot vērā Pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas un politikas plānošanas dokumentus;

59.5. ņemot vērā deleģēšanas līgumā vai pakalpojumu līgumā ar Pašvaldību noteikto.

60. Vidēja termiņa darbības stratēģijas saskaņošana. Viedokli par vidēja termiņa darbības stratēģijas projektu (tās grozījumiem) kapitāla daļu turētāja pārstāvim vai kapitālsabiedrības padomei pirms lēmuma pieņemšanas sniedz:

60.1. atbildīgais nozares departaments par izvirzītajiem nefinanšu mērķiem un to atbilstību nozares politikas mērķiem, tajā skaitā politikas plānošanas dokumentiem, un Pašvaldības deleģēto uzdevumu vai pakalpojumu līgumā noteiktajam;

60.2. Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments izvērtē atbilstību teritorijas attīstības plānošanas un politikas plānošanas dokumentiem;

60.3. Pārvalde izvērtē atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un vidēja termiņa darbības stratēģijā noteiktos finanšu mērķus un darbības finansiālos rādītājus, kā arī to saskaņotību ar izvirzītajiem nefinanšu mērķiem, ņemot vērā atbildīgā nozares departamenta un Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta atzinumu.

61. Vidēja termiņa darbības stratēģijas īstenošana. Par vidēja termiņa darbības stratēģijas īstenošanu kapitālsabiedrībā ir atbildīga kapitālsabiedrības valde. Vidēja termiņa darbības stratēģijas īstenošanas process ietver:

61.1. vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādes, apstiprināšanas, aktualizēšanas un uzraudzības procesa (procedūras) apstiprināšanu kapitālsabiedrībā, tajā skaitā pieeju stratēģijā iekļauto finanšu un nefinanšu mērķu sasaistei ar citiem (operacionāliem) kapitālsabiedrības darbības plānošanas dokumentiem;

61.2. vidēja termiņa darbības stratēģijas kopsavilkuma izstrādi, kas publicējams kapitālsabiedrības tīmekļa vietnē;

61.3. izvirzīto mērķu sasniegšanai nepieciešamo kapitālsabiedrības darbības plānošanas dokumentu pārskatīšanu un izstrādi;

61.4. katra nākamā kalendārā gada budžeta un darba plāna, kapitālieguldījumu plāna izstrādi;

61.5. vidēja termiņa darbības stratēģijā noteikto finanšu un nefinanšu mērķu sasaisti ar ikgadējiem finanšu un nefinanšu mērķiem un uzdevumiem, izvirzot kalendārā gada ietvaros sasniedzamos finanšu un nefinanšu mērķus, kuru izpilde ir novērtējama ar konkrētiem izpildes rādītājiem;

61.6. vidēja termiņa darbības stratēģijā noteikto mērķu kontroli (ne retāk kā reizi gadā) un ikgadējo finanšu un nefinanšu mērķu un uzdevumu izpildes kontroli (ne retāk kā reizi ceturksnī);

61.7. vidēja termiņa darbības stratēģijas pārskatīšanu, ja notikušas būtiskas izmaiņas kapitālsabiedrības darbības vidē vai komercdarbībā;

61.8. iepriekšējā perioda rezultātu izvērtēšanu, komercdarbības vides un sagaidāmo izmaiņu izvērtējumu.

62. Vidēja termiņa darbības stratēģijas īstenošanas uzraudzība un aktualizēšana. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis vai padome (ja tāda izveidota) uzrauga vidēja termiņa darbības stratēģijas īstenošanu. Ja konstatēta būtiska ietekme¹² uz vidēja termiņa darbības stratēģijā ietvertajiem finanšu un nefinanšu mērķiem, kapitālsabiedrība aktualizē vidēja termiņa darbības stratēģiju.

XIII. Kapitālsabiedrības ikgadējais budžets

63. Kapitālsabiedrības budžeta izstrādes termiņš un tā apstiprināšana:

63.1. kapitālsabiedrības valde ne vēlāk kā līdz 1. decembrim (vai mēnesi pirms gada pārskata perioda pārskata sākuma) izstrādā nākamā gada budžeta projektu kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas īstenošanai;

¹² Būtiskumu nosaka kapitāla daļu turētāja pārstāvis vai kapitālsabiedrības padome (ja tāda izveidota) vai valde ar savu lēmumu. Par būtisku ietekmi uzskatāma situācija, kad plānoto finanšu vai specifisko Pašvaldības noteikto nefinanšu mērķu īstenošana atšķiras vismaz par 15 %.

63.2. kapitālsabiedrības valde nodrošina, ka nekavējoties, bet ne vēlāk kā trīs darba dienu laikā pēc ikgadējā budžeta apstiprināšanas valdes sēdē, ikgadējo budžetu iesniedz apstiprināšanai padomei (ja tāda izveidota) vai kapitāla daļu turētāja pārstāvim;

63.3. kapitālsabiedrības padome (ja tāda izveidota) informē kapitāla daļu turētāja pārstāvi par apstiprināto kapitālsabiedrības budžetu;

63.4. ja kapitālsabiedrības budžetu veido valsts vai Pašvaldības budžeta finansējums, kas nav apstiprināts līdz kapitālsabiedrības budžeta projekta sagatavošanai, kapitālsabiedrības budžeta projektā ietver prognozi (pieņemumu) par Pašvaldības un valsts budžeta finansējumu.

64. Pašvaldības budžeta finansējuma pieprasīšana. Ja kapitālsabiedrībai nepieciešams Pašvaldības budžeta finansējums deleģēto uzdevumu izpildei vai pakalpojumu sniegšanai:

64.1. kapitālsabiedrības valde (saskaņā ar Pašvaldības noteiktu kārtību) iesniedz kapitāla daļu turētāja pārstāvim Pašvaldības budžeta pieprasījumu;

64.2. pēc kapitāla daļu turētāja pieprasījuma atbildīgais nozares departaments sniedz atzinumu kapitāla daļu turētāja pārstāvim par kapitālsabiedrības iesniegto Pašvaldības budžeta pieprasījumu;

64.3. kapitāla daļu turētāja pārstāvis, izvērtējot pārvaldes un atbildīgā nozares departamenta viedokli, nosūta kapitālsabiedrības iesniegto Pašvaldības budžeta pieprasījumu Rīgas domes Finanšu departamentam, kas tālāk to virza izskatīšanai domes Budžeta komisijā un lēmuma pieņemšanai Pašvaldības domē.

65. Kapitālsabiedrības informēšana par piešķirto Pašvaldības budžeta finansējumu. Pēc Pašvaldības ikgadējā budžeta apstiprināšanas Rīgas domes Finanšu departaments nosūta kapitālsabiedrībai, kapitāla daļu turētāja pārstāvim un atbildīgajam nozares departamentam informāciju par Pašvaldības budžetā apstiprinātā finansējuma apjomu kapitālsabiedrībai.

66. Rīcība, ja konstatētas novirzes budžeta izpildē. Kapitālsabiedrība izstrādā budžeta grozījumus, ja konstatētas vai ir paredzamas būtiskas novirzes no apstiprinātā budžeta (būtisks ieņēmumu samazinājums), kā arī izstrādāto plānu ieņēmumu un izdevumu sabalansēšanai virza izskatīšanai padomē (ja tāda izveidota) vai kapitāla daļu turētāja pārstāvim. Par būtiskām novirzēm uzskatāmas tādas izmaiņas, kuru rezultātā galvenajās budžeta pozīcijās notikušas izmaiņas salīdzinājumā ar apstiprināto budžetu:

66.1. pret attiecīgu izmaksu vai ieņēmumu grupu¹³ par 15 %;

66.2. izmaksu pārdale pa izmaksu veidiem (attiecīgās izmaksu grupas konkrētam izmaksu veidam) pārsniedz 20 % no sākotnēji apstiprinātā budžeta;

66.3. ja saimnieciskās darbības rezultāts ir par 10 % mazāks nekā apstiprinātajā budžetā.

67. Kapitālsabiedrības budžeta grozījumos iekļauj skaidrojumus par būtiskāko noviržu iemesliem.

¹³ Piemēram, neto apgrozījums, pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas, administrācijas izmaksas, bruto peļņa, pārdošanas izmaksas, pārskata gada peļņa vai zaudējumi u.c.

68. Budžeta izpildes noviržu gadījumā kapitālsabiedrības valde veic nepieciešamos pasākumus ieņēmumu un izdevumu sabalansēšanai.

XIV. Deleģēšanas vai pakalpojumu sniegšanas līgumi

69. Pašvaldības domes lēmuma projekts par deleģēšanas līguma noslēgšanu. Domes lēmuma projektu par deleģēšanas līguma noslēgšanu ar kapitālsabiedrību, kā arī deleģēšanas līguma projektu sagatavo atbildīgais nozares departaments (vai cita Pašvaldības institūcija saskaņā ar tiesību aktiem) un saskaņo ar Pārvaldi un kapitāla daļu turētāja pārstāvi. Domes atbildīgā komiteja izskata domes lēmuma projektu par deleģēšanas līguma noslēgšanu.

70. Deleģēšanas līguma slēgšana. Deleģēšanas līgums ar kapitālsabiedrību tiek slēgts Valsts pārvaldes iekārtas likuma un Pašvaldības noteiktajā kārtībā, ja tādējādi tiek nodrošināta efektīvāka Pārvaldes uzdevumu izpilde.

71. Pakalpojumu sniegšanas līgumi, ko ar kapitālsabiedrību slēdz Pašvaldība un tās institūcijas. Pakalpojumu sniegšanas līguma projektu parasti sagatavo atbildīgais nozares departaments vai cita Pašvaldības institūcija saskaņā ar tiesību aktiem. Pakalpojuma līguma projektu saskaņo ar Pārvaldi un kapitāla daļu turētāja pārstāvi attiecībā uz plānoto pakalpojumu sniegšanas atbilstību vidēja termiņa darbības stratēģijā un kapitālsabiedrības ikgadējos mērķos noteiktajam.

72. Deleģēšanas un pakalpojumu līgumu izpildes uzraudzība. Deleģēšanas līgumu un pakalpojumu sniegšanas līgumu uzraudzības (kontroles) jautājumus īsteno atbildīgais nozares departaments un Rīgas domes Finanšu departaments atbilstoši Pašvaldības domes noteiktajai kārtībai. Deleģēšanas un pakalpojumu sniegšanas līgumi ir publiski pieejama informācija. Kapitālsabiedrība vismaz divas reizes gadā sniedz informāciju atbildīgajam nozares departamentam, Pārvaldei un kapitāla daļu turētāja pārstāvim par deleģēšanas un pakalpojumu sniegšanas līguma izpildi.

XV. Dividendēs izmaksājamās peļņas daļas noteikšana un izmaksāšanas kārtība

73. Dividendēs izmaksājamās peļņas daļas noteikšanas principi. Dividendēs izmaksājamās peļņas daļu kapitālsabiedrība nosaka, ievērojot mērķi veicināt Pašvaldības ieguldītā vai kapitālsabiedrības apsaimniekotā Pašvaldības kapitāla atdevi un kapitālsabiedrības vispārējo stratēģisko mērķu, kā arī finanšu un nefinanšu mērķu sasniegšanu, kas noteikti vidēja termiņa darbības stratēģijā.

74. Dividendēs izmaksājamās peļņas daļas noteikšanai un izmaksāšanai piemēro Pašvaldības domes noteiktu kārtību, kādā nosakāma dividendēs izmaksājamā peļņas daļa kapitālsabiedrībā, kurā Pašvaldībai ir izšķirošā ietekme, tajā skaitā nosaka kapitālsabiedrības, kurām nav jāmaksā dividendes.

75. Priekšlikums par dividendēs izmaksājamās peļņas daļu:

75.1. kapitālsabiedrība, izstrādājot vidēja termiņa darbības stratēģijas projektu, tajā ietver priekšlikumu par dividendēs izmaksājamo peļņas daļu saskaņā ar Pašvaldības domes

noteiktu kārtību. Ja vidēja termiņa darbības stratēģijā plānots ietvert atšķirīgu dividendēs izmaksājamo peļņas daļu nekā noteikts Pašvaldības domes kārtībā, attiecīgais jautājums jāizskata Pašvaldības domē;

75.2. kapitālsabiedrības valde, sagatavojot un iesniedzot kārtējai dalībnieku (akcionāru) sapulcei priekšlikumu par kapitālsabiedrības piedāvāto rīcību ar peļņas izlietošanu, sniedz peļņas izlietošanas ekonomisko pamatojumu, kā arī norāda konkrētus peļņas izlietošanas mērķus, ievērojot vidēja termiņa darbības stratēģiju, tajā noteiktos kapitālsabiedrības mērķus, finanšu situāciju, kapitāla struktūru un nozari, kurā kapitālsabiedrība strādā, tirgus situāciju, kā arī investīciju plānus. Vienlaikus kapitālsabiedrības valde sniedz informāciju par iepriekšējā gadā nesadalītās peļņas izlietošanu.

76. Dividendēs nesadalītā peļņas daļa. Atbilstoši dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumam dividendēs nesadalīto peļņas daļu, izņemot peļņas daļu, kas ir radusies aktīvu pārvērtēšanas rezultātā, kapitālsabiedrība izmanto:

76.1. novirzot to kapitālsabiedrības attīstībai, veicot ilgtermiņa vai īstermiņa ieguldījumus, kas nepieciešami kapitālsabiedrības saimnieciskās darbības nodrošināšanai, ilgtspējīgai attīstībai;

76.2. kapitālsabiedrības iepriekšējo periodu zaudējumu segšanai (izņemot peļņas daļu, kas radusies aktīvu pārvērtēšanas rezultātā).

77. Dividenžu iemaksa Pašvaldības budžetā. Pārvalde iesniedz Rīgas domes Finanšu departamentam kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulces, kurā ir lemts par dividenžu izmaksu, protokola kopiju (izrakstu). Kapitālsabiedrība dividendes iemaksā Pašvaldības budžetā Rīgas domes Finanšu departamenta norādītajā kontā 15 darba dienu laikā, ja dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumā nav noteikts cits dividenžu izmaksas termiņš. Ja noteiktajā laikā dividendes nav iemaksātas kontā, tad kapitālsabiedrība maksā nokavējuma naudu atbilstoši Civillikumā noteiktajam.

XVI. Kapitālsabiedrības darbības rezultātu izvērtēšana

78. Padomes darbības novērtējums. Lai nodrošinātu padomes efektīvu darbu, padome veic padomes darbības pašvērtējumu. Ne retāk kā reizi gadā kapitāla daļu turētāja pārstāvis veic padomes darbības novērtējumu, izvērtējot padomes darbības pašvērtējumu, balstoties uz padomei tiesību aktos un šajos noteikumos noteikto uzdevumu, kā arī dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumu izpildi.

79. Valdes darbības novērtējums. Lai nodrošinātu valdes efektīvu darbu, valde ne retāk kā reizi gadā patstāvīgi veic valdes un katra valdes locekļa darbības pašvērtējumu. Ne retāk kā reizi gadā padome (ja tāda izveidota) vai kapitāla daļu turētāja pārstāvis (ja padome nav izveidota) veic valdes un katra valdes locekļa darbības novērtējumu, izvērtējot valdes un katra valdes locekļa darbības pašvērtējumu, balstoties uz noteiktajiem ikgadējiem mērķiem un uzdevumiem saskaņā ar vidēja termiņa darbības stratēģiju un citiem padomes (ja tāda izveidota) vai dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumiem.

80. Pārskata sniegšana par ikgadējo mērķu sasniegšanu. Kapitālsabiedrības valde ne retāk kā reizi ceturksnī sniedz pārskatu (iesniedzot attiecīgu informāciju) kapitāla daļu

turētāja pārstāvim vai padomei (ja tāda izveidota) par ikgadējo mērķu un uzdevumu sasniegšanu, kā arī budžeta izpildi.

81. Kapitālsabiedrības valde iesniedz Pārvaldei un kapitāla daļu turētāja pārstāvim (ja kapitālsabiedrībā ir izveidota padome – arī padomei) pārskatu par kapitālsabiedrības darbības rezultātiem iepriekšējā pārskata gadā. Pārskatā ietver:

81.1. finanšu darbības efektivitātes vērtējumu;

81.2. informāciju par vidēja termiņa darbības stratēģijā noteikto finanšu un nefinanšu mērķu sasniegšanu;

81.3. informāciju par ikgadējo finanšu un nefinanšu mērķu un uzdevumu sasniegšanu;

81.4. valdes locekļu darbības pašvērtējumu un padomes (ja tāda izveidota) darbības pašvērtējumu;

81.5. padomes (ja tāda izveidota) atzinumu (ziņojumu) par kapitālsabiedrības darbības rezultātiem, kas ietver vērtējumu par vidēja termiņa darbības stratēģijā noteikto finanšu un nefinanšu mērķu sasniegšanu, vērtējumu par valdes darbību un priekšlikumus kapitālsabiedrības darbības uzlabošanai, ja nepieciešams;

81.6. budžeta izpildes pārskatu, tajā skaitā informāciju par investīciju plāna izpildi, sniedzot skaidrojumu par nobīdēm vai neizpildēm;

81.7. pārskatu par ar Pašvaldību noslēgto līgumu izpildi;

81.8. citu informāciju pēc kapitāla daļu turētāja pārstāvja vai padomes (ja tāda izveidota) pieprasījuma.

82. Darbības rezultātu vērtēšana:

82.1. Pārvalde nosūta kapitālsabiedrības pārskatu par kapitālsabiedrības darbības rezultātiem iepriekšējā pārskata gadā atbildīgajam nozares departamentam, kas sagatavo atzinumu Pārvaldei par kapitālsabiedrības ikgadējiem darbības rezultātiem atbilstoši kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijā noteiktajiem nefinanšu mērķiem;

82.2. Pārvalde izvērtē un sagatavo atzinumu par kapitālsabiedrības ikgadējiem darbības rezultātiem, pamatojoties uz pārskatu par kapitālsabiedrības darbības rezultātiem iepriekšējā gadā, salīdzinot darbības rezultātus ar privātā sektora sniegumu, ja tas ir iespējams;

82.3. kapitālsabiedrība pēc pieprasījuma sniedz informāciju Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentam par Pašvaldības rīcības, investīciju plāna un rezultatīvo rādītāju izpildi iepriekšējā gadā Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas izpildes uzraudzības ietvaros. Minēto informāciju kapitālsabiedrība vienlaikus sniedz arī kapitāla daļu turētāja pārstāvim un Pārvaldei.

XVII. Informācijas atklātības nodrošināšana

83. **Kapitālsabiedrības pienākums publiskot informāciju.** Kapitālsabiedrības valde nodrošina pārbaudītas, precīzas, objektīvas, aktuālas un nepārprotamas būtiskākās finanšu un nefinanšu informācijas savlaicīgu publiskošanu. Visa būtiskā publiskotā

informācija saskaņā ar tiesību aktos noteiktajām prasībām¹⁴ ir pieejama kapitālsabiedrības tīmekļa vietnes sadaļā, uz kuru norāde iekļauta maksimāli redzamā vietā.

84. Papildu prasības informācijas publiskošanā:

- 84.1. kapitālsabiedrība publisko vidēja termiņa darbības stratēģijas kopsavilkumu;
- 84.2. kapitālsabiedrība publisko informāciju par atlīdzību saskaņā ar normatīvo aktu prasībām¹⁵;
- 84.3. kapitālsabiedrība publisko informāciju par dalībnieku (akcionāru) sapulcēm un pieņemtajiem lēmumiem vismaz par pēdējiem pieciem gadiem;
- 84.4. kapitālsabiedrība publisko noslēgto deleģēšanas vai pakalpojuma sniegšanas līgumu ar Pašvaldību, kā arī informāciju¹⁶ par minēto līgumu izpildi;
- 84.5. kapitālsabiedrība publisko kapitālsabiedrības politikas, kurās kapitālsabiedrība definē darbības principus¹⁷;
- 84.6. kapitālsabiedrība publisko informāciju par kapitālsabiedrības korporatīvās pārvaldības struktūru (mijiedarbība starp akcionāru (dalībnieku) sapulci, Pašvaldības institūcijām, padomi, valdi, revidentu, iekšējo auditoru u. c.);
- 84.7. kapitālsabiedrības valde (tajā skaitā gada pārskata vadības ziņojumā) publisko statistiku par vadošo darbinieku atlasī (informācija par izmantotajām atlases metodēm vadošo darbinieku atlasē);
- 84.8. liela kapitālsabiedrība izstrādā korporatīvās pārvaldības ziņojumu, kā arī nefinanšu ziņojumu (ilgtspējas pārskatu) atbilstoši standartizācijas organizācijas "Global Reporting Initiative" ilgtspējīgas attīstības ziņojuma vadlīnijām.

85. Kapitālsabiedrības rīcība saistībā ar deputātu informācijas pieprasījumiem.

Domes deputātu pieprasījumus izskata Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likumā noteiktajā termiņā un kārtībā. Ņemot vērā to, ka kapitālsabiedrības izveidotas Pašvaldības autonomo funkciju izpildei, attiecībā uz domes deputātiem atteikumu sniegt informāciju nedrīkst pamatot ar komercnoslēpuma aizsardzību, izņemot intelektuālo īpašumu (tā izstrādes), bet informāciju var izsniegt, brīdinot par ierobežotas pieejamības izpaušanas ierobežojumiem. Ja informācija attiecas uz iespējamiem likumpārkāpumiem, to nedrīkst atzīt par ierobežotas pieejamības informāciju. Informācijas pieprasījumiem nosakāmi samērīgi izpildes termiņi, īpaši gadījumos, ja nepieciešams sagatavot apjomīgu informācijas apjomu vai veikt laikietilpīgu informācijas vai datu apstrādi.

86. Kapitālsabiedrība var atteikties izpildīt informācijas pieprasījumu vai tā izpildes nosacījumus, ja informācijas pieprasījums vai tā izpildes nosacījumi nav samērojami ar kapitālsabiedrības rīcībā esošajiem resursiem, proti, informācijas pieprasījuma vai tā izpildes nosacījumu izpildes rezultātā ir būtiski apdraudēts kapitālsabiedrības darbs vai būtiski apdraudētas citu personu tiesības. Ja kapitālsabiedrība plāno atteikties izpildīt informācijas pieprasījumu, ņemot vērā šajā punktā minēto, kapitālsabiedrības valde,

¹⁴ Tajā skaitā saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 58. pantā noteikto, piemēram, kapitālsabiedrības finanšu mērķu (saskaņā ar apstiprinātu gada pārskatu) un nefinanšu mērķu īstenošanas rezultāti, veiktās iemaksas valsts vai pašvaldības budžetā, informācija par saņemto valsts vai pašvaldības budžeta finansējumu un tā izlietojumu, starpperiodu pārskati, gada pārskats.

¹⁵ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 2. panta 4.¹ daļas noteikumi.

¹⁶ Kapitālsabiedrības sniegtā informācija nozares departamentam, kapitāla daļu turētāja pārstāvim un Pārvaldei par deleģēšanas un pakalpojumu sniegšanas līguma izpildi.

¹⁷ Skat. nodaļu "Kapitālsabiedrības darbības principi".

sniedzot argumentētu pamatojumu, informē informācijas pieprasītāju, padomi (ja tāda izveidota) vai kapitāla daļu turētāja pārstāvi.

87. Kapitālsabiedrības kārtība darbam ar komercnoslēpumu:

87.1. kapitālsabiedrība izstrādā un publisko kārtību darbam ar komercnoslēpumu, ko saskaņo padome vai kapitāla daļu turētāja pārstāvis (ja nav izveidota padome), ņemot vērā, ka kapitālsabiedrībai, kas veidota autonomo funkciju izpildei bez konkurences tirgū, parasti nebūtu jābūt komercnoslēpumam, kā arī, konkurējot tirgū, tā darbojas uz izņēmuma pamata, nevis ar mērķi konkurēt;

87.2. lemjot par komercnoslēpumu saturošas informācijas izsniegšanu, kapitāla daļu turētāja pārstāvis izvērtē samērīgumu starp sabiedrības tiesībām būt informētai un iespējamo kaitējumu kapitālsabiedrībai komercnoslēpuma atklāšanas gadījumā;

87.3. tajā daļā, kurā kapitālsabiedrība darbojas Pašvaldības autonomo funkciju izpildei, komercnoslēpumu saturoša informācija var būt tikai darbinieku atalgojums (izņemot tajā daļā, kas publiskojama tīmekļa vietnē saskaņā ar likumu) un intelektuālais īpašums (tā izstrādes);

87.4. kapitālsabiedrība sagatavo sarakstu ar informāciju (grupas, tēmas, veidi), kas ir uzskatāma par komercnoslēpumu.

88. Ikgadējais pārskats par Pašvaldībai piederošajām kapitālsabiedrībām un kapitāla daļām. Pārvalde izstrādā ikgadējo pārskatu par Pašvaldībai piederošajām kapitālsabiedrībām un kapitāla daļām saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu. Informāciju minētā pārskata sagatavošanai sniedz kapitālsabiedrības, atbildīgie nozares departamenti, kā arī citas Pašvaldības institūcijas atbilstoši Pārvaldes lūgumam. Minēto pārskatu izskata domes sēdē.

XVIII. Kapitālsabiedrības politiku izstrāde darbības principu un procesu definēšanai

89. Kapitālsabiedrības politikas, kurās definē darbības principus un procesus. Kapitālsabiedrības valde izstrādā un kapitāla daļu turētājs (ja nav izveidota padome) vai padome apstiprina vismaz šādas kapitālsabiedrības politikas, kurās kapitālsabiedrība definē darbības principus un procesus:

- 89.1. korporatīvās pārvaldības politika;
- 89.2. ētikas kodekss;
- 89.3. interešu konfliktu un korupcijas risku novēršanas politika;
- 89.4. risku pārvaldības, iekšējās kontroles vides un atbilstības (*compliance*) politika;
- 89.5. korporatīvās sociālās atbildības un ilgtspējas politikas;
- 89.6. iepirkumu organizēšanas politika;
- 89.7. atalgojuma un darbinieku atlases politika;
- 89.8. trauksmes celšanas politika.

90. Kapitālsabiedrības minētos aspektus var integrēt vienā (paplašinātā) kapitālsabiedrības korporatīvās pārvaldības politikā vai vairākās atsevišķās politikās.

91. Korporatīvās pārvaldības politika. Kapitālsabiedrība nosaka vienotu kārtību korporatīvās pārvaldības principu ieviešanai, kas minēti šajos noteikumos un tiesību aktos (tajā skaitā atkarīgajās un meitas sabiedrībās).

92. Ētikas kodekss. Lai veicinātu kapitālsabiedrības pārvaldības institūciju locekļu un darbinieku ētisku un atbildīgu uzvedību jebkuru darbību veikšanā, kapitālsabiedrības valde izstrādā un īsteno Ētikas kodeksu. Ētikas kodeksā ir iestrādāti no kapitālsabiedrības mērķiem, misijas un vīzijas izrietoši principi, un tas kalpo kā rīcības standarts kapitālsabiedrības darbībai. Kapitālsabiedrības padome definē kapitālsabiedrības pamatvērtības. Ētikas normu ievērošanas uzraudzību kapitālsabiedrībā nodrošina valde. Ētikas kodekss ir publiski pieejams kapitālsabiedrības tīmekļa vietnē.

93. Interesešu konfliktu un korupcijas risku novēršanas politika:

93.1. lai nodrošinātu interesešu konfliktu novēršanu, kapitālsabiedrības piemēro likumā “Par interesešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” ietvertās normas un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja noteiktās vadlīnijas, kā arī nodrošina, ka kapitālsabiedrībās saistībā ar darba pienākumu veikšanu tiek noteikta jebkādu un jebkādas vērtības dāvanu pieņemšanas vai pasniegšanas politika, arī tad, ja likums to atļautu, kā arī nav pieļaujama biznesa izklaide, piedaloties sadarbības partneru organizētos un finansētos pasākumos, kas nav saistīti ar kvalifikācijas celšanu;

93.2. stājoties amatpersonas statusā, padomes loceklis un valdes loceklis (kā arī citi kapitālsabiedrības noteikti darbinieki) iesniedz atbilstošu apliecinājumu par interesešu konfliktu un sodāmības neesamību;

93.3. padomes vai valdes locekļi nepiedalās lēmumu pieņemšanā jautājumos, kuros kapitālsabiedrības intereses nonāk pretrunā ar padomes, valdes locekļu vai ar tiem saistīto personu interesēm. Valdes un padomes loceklim ir pienākums nekavējoties paziņot attiecīgi padomei vai kapitāla daļu turētāja pārstāvim, ja viņam lēmuma pieņemšanā ir interesešu konflikta risks, un atteikties no lēmuma pieņemšanas vai dalības lēmuma pieņemšanā;

93.4. kapitālsabiedrība neveic darījumus ar kapitālsabiedrības amatpersonām (izņemot darījumus, kas izriet no darba līguma un pilnvarojuma līguma). Kapitālsabiedrība veic darījumus ar citām saistītajām kapitālsabiedrībām saskaņā ar transfertcenu noteikšanas principiem, kas paredz tirgus cenas piemērošanu. Kapitālsabiedrība veic saistīto pušu un ar tām veikto darījumu uzskaiti un publisko informāciju par veiktajiem darījumiem kapitālsabiedrības finanšu pārskatos;

93.5. kapitālsabiedrība nosaka lietderīgu un efektīvu kapitālsabiedrības autotransporta izmantošanas kārtību un kontroles mehānismu;

93.6. kapitālsabiedrība definē un efektīvi ievieš pasākumus korupcijas un interesešu konflikta novēršanai, kuri ir attiecināmi uz visiem kapitālsabiedrības darbiniekiem. Korupcijas un interesešu konflikta novēršanas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu kapitālsabiedrībā nodrošina valde.

94. Risku pārvaldības, iekšējās kontroles vides un atbilstības politika:

94.1. kapitālsabiedrība ievieš iekšējās kontroles sistēmu, kā arī pastāvīgi identificē un pārvalda kapitālsabiedrības darbības riskus. Iekšējā kontrole ir izveidota, lai kapitālsabiedrība nepārtraukti uzlabotu savas iekšējās darbības organizāciju un lai savlaicīgi un efektīvi identificētu un novērstu neatbilstības vai nepilnības tās darbībā;

94.2. iekšējās kontroles, risku vadības un atbilstības sistēmu pārraudzību nodrošina kapitālsabiedrības padome, savukārt to īstenošanu nodrošina valde. Valde nosaka kapitālsabiedrības struktūrvienības, kas piedalās iekšējās kontroles sistēmā;

94.3. iekšējais audits (vai kapitālsabiedrības valde, kur iekšējais audits nav izveidots) vismaz reizi gadā nodrošina iekšējās kontroles sistēmas efektivitātes novērtējumu;

94.4. kapitālsabiedrības padome apstiprina risku pārvaldības politiku. Risku pārvaldības politikā cita starpā paredz pienākumu veikt visaptverošu risku identificēšanu un novērtēšanu (ekonomiskie, vides, likumdošanas, politiskie, atbilstības tirgu, operacionālie, finanšu riski). Kapitālsabiedrības valde, ņemot vērā risku pārvaldības politiku, izstrādā risku vadības procedūru, kas iekļauj risku vadības pasākumus un ziņošanu padomei (ja tāda ir izveidota) vai kapitāla daļu turētāja pārstāvim;

94.5. lielās kapitālsabiedrības nosaka atbildīgo darbinieku vai struktūrvienību par risku, iekšējās kontroles, atbilstības funkciju.

95. Korporatīvās sociālās atbildības un ilgtspējas politika:

95.1. kapitālsabiedrība īsteno korporatīvās sociālās atbildības un ilgtspējas principus savā darbā, kā arī komercdarbību veic atbildīgi pret vidi, darbiniekiem un sabiedrību. Kapitālsabiedrība, plānojot korporatīvās sociālās atbildības aktivitāšu virzienus, ņem vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Globālā līguma un korporatīvās sociālās atbildības desmit pamatprincipus, kas rosina organizācijas ievērot cilvēktiesības, nodrošināt kvalitatīvus darba apstākļus, saudzēt vidi un vērsties pret korupciju;

95.2. kapitālsabiedrība nodrošina godīgu un vienlīdzīgu attieksmi saskarsmē ar iesaistītajām pusēm, nepieļaujot interešu konflikta situācijas, krāpšanu un korupciju. Kapitālsabiedrības sadarbība ar iesaistītajām pusēm notiek konsultāciju, sarunu, iesaistes un partnerības līmenī;

95.3. sadarbībai ar līgumpartneriem tiek publiskoti ētikas principi un tiek aicināts ievērot līdzvērtīgi godprātīgus sadarbības principus. Kapitālsabiedrības līgumpartneru reputācijai jāatbilst kapitālsabiedrības vērtībām, tāpēc kapitālsabiedrība nosaka ētikas un reputācijas prasības sadarbības partneriem (tajā skaitā iepirkumu procesā, ziedošanā un dāvināšanā);

95.4. kapitālsabiedrības finanšu līdzekļus ziedo, dāvina, kā arī nodod mantu bezatbildības lietošanā atbilstoši tiesību aktos noteiktajam¹⁸, korporatīvās sociālās atbildības un ilgtspējas politikā definētajiem virzieniem un kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijā noteiktajam.

96. Iepirkuma organizēšanas politika. Kapitālsabiedrība iegādājas preces, pakalpojumus un būvdarbus atbilstoši Publisko iepirkumu likuma un citu tiesību aktu prasībām, kā arī ņemot vērā Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma prasības. Iepirkumu procesi kapitālsabiedrībā tiek veikti, ņemot vērā iepirkumu atklātību, vienlīdzīgu attieksmi, diskriminācijas aizliegumu, kapitālsabiedrības līdzekļu efektīvu un tiesisku izlietošanu. Lai nodrošinātu minēto principu ievērošanu, kapitālsabiedrība izstrādā un ievieš iepirkumu procedūras. Iepirkumu dokumentācijā kapitālsabiedrība iekļauj pamatojumu konkrētā piegādātāja izvēlei.

97. Atalgojuma un darbinieku atlases politika:

97.1. kapitālsabiedrības atalgojuma politika, ko apstiprina kapitāla daļu turētāja pārstāvis vai padome (ja tāda izveidota), tiek veidota un pilnveidota, lai nodrošinātu kapitālsabiedrības mērķu sasniegšanai nepieciešamās kompetences, ilgtermiņā piesaistītu atbilstošas kvalifikācijas valdes locekļus un darbiniekus un motivētu tos kvalitatīvai darba

¹⁸ Tajā skaitā Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteiktie ierobežojumi.

izpildei un efektivitātes paaugstināšanai, paaugstinātu valdes locekļu un darbinieku atbildības un iniciatīvas līmeni, kā arī efektīvi un racionāli izmantotu finanšu resursus;

97.2. kapitālsabiedrība izstrādā atalgojuma noteikšanas metodi, lai noteiktu darbinieku atalgojumu, kā arī prēmijas apmēru saskaņā ar snieguma vērtēšanas pieeju;

97.3. kapitālsabiedrība izstrādā darbinieku ikgadējās novērtēšanas kārtību, tajā skaitā paredzot novērtēšanas dokumentēšanu;

97.4. kapitālsabiedrībā darbinieki tiek atlasīti, pēc iespējas organizējot konkursu. Vadošie darbinieki (tajā skaitā struktūrvienību vadītāji) tiek atlasīti, valdei organizējot konkursu. Kapitālsabiedrība nosaka darbinieku atlases politiku, kurā ietverti principi un atlases metodes darbinieku atlasei.

98. Trauksmes celšanas politika. Kapitālsabiedrība izveido iekšējo trauksmes celšanas mehānismu atbilstoši normatīvajiem aktiem. Kapitālsabiedrības trauksmes celšanas mehānisms ir ietverts attiecīgā kapitālsabiedrības politikā, kas ir publiski pieejama kapitālsabiedrības tīmekļa vietnē. Kapitālsabiedrība veic darbinieku apmācību saistībā ar trauksmes celšanu un mudina izmantot iekšējo trauksmes celšana mehānismu, ja tie savā darba ikdienā ievēro kādu nelikumīgu darbību. Kapitālsabiedrība ievēro Trauksmes celšanas likumā noteiktās prasības, aizsargājot darbinieku no nelabvēlīgu seku radīšanas un nodrošinot likumā paredzētās aizsardzības garantijas.

XIX. Uzraudzības kārtība

99. Noteikumu īstenošanas prakses vērtēšana:

99.1. ne retāk kā reizi piecos gados Pārvalde izvērtē šo noteikumu īstenošanas praksi un, uzklusot kapitālsabiedrību un neatkarīgu ekspertu viedokļus, kā arī Konsultatīvās padomes ieteikumus, aktualizē šos noteikumus (nepieciešamības gadījumā);

99.2. ne retāk kā reizi gadā Pārvalde sadarbībā ar kapitāla daļu pārvaldībā iesaistītajām institūcijām un amatpersonām Pašvaldībā, kā arī kapitālsabiedrībām organizē forumu (diskusiju), kurā izvērtē šo noteikumu īstenošanu un korporatīvās pārvaldības īstenošanas pieredzi;

99.3. konsultatīvā padome saskaņo izmaiņas šajos noteikumos pirms to virzīšanas apstiprināšanai Pašvaldībā.

100. Valdes un padomes atbildība. Kapitālsabiedrības valde (un padome, uzraugot valdes darbu) regulāri veic iekšējo normatīvo aktu, kā arī kapitālsabiedrības politiku, kurās definēti darbības principi un procesi, izvērtējumu un veic nepieciešamās izmaiņas, lai nodrošinātu efektīvu iekšējo normatīvo aktu un politiku piemērošanu.

XX. Noslēguma jautājumi

101. Kapitālsabiedrības valde ne vēlāk kā līdz 2021. gada 1. septembrim:

101.1. izstrādā (vai aktualizē esošās) šajos noteikumos minētās procedūras un politikas;

101.2. nodrošina, ka šajos noteikumos noteiktie pārvaldības principi tiek īstenoti kapitālsabiedrību atkarīgajās sabiedrībās un meitas sabiedrībās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar RD 07.07.2021. iekšējiem noteikumiem Nr. 6)

102. Kapitālsabiedrības valde ne vēlāk kā līdz 2021. gada 31. decembrim nodrošina:

102.1. ka kapitālsabiedrības meitas sabiedrības neiegūst līdzdalību citās kapitālsabiedrībās;

102.2. vidēja termiņa darbības stratēģijas aktualizēšanu saskaņā ar šajos noteikumos noteikto kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar RD 07.07.2021. iekšējiem noteikumiem Nr. 6)

103. Kapitālsabiedrības valde izstrādā statūtu grozījumus, lai īstenotu šajos noteikumos noteiktos principus, iekļaušanai darba kārtībā nākamajā kārtējā dalībnieku (akcionāru) sapulcē.

104. Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai noslēgtie pilnvarojuma līgumi ar valdes un padomes locekļiem paliek spēkā līdz valdes un padomes locekļa pilnvaru termiņa beigām, kas noteikts kapitālsabiedrības statūtos, kuri bija spēkā valdes un padomes locekļa ievēlēšanas brīdī.

105. Esošie domes lēmumi, kas nosaka kapitālsabiedrību pārvaldību, tajā skaitā saistošie noteikumi, ir spēkā līdz Pašvaldības dome pieņem citus lēmumus vai apstiprina citus saistošos noteikumus saskaņā ar šiem noteikumiem.

106. Pārvalde ne vēlāk kā līdz 2021. gada 1. septembrim izstrādā grozījumus domes lēmumos un saistošajos noteikumos, lai īstenotu šajos noteikumos noteiktos principus, tajā skaitā:

106.1. nosaka kārtību, kādā kapitāla daļu turētāja pārstāvis vai kapitālsabiedrības padome saņem un izvērtē viedokļus pirms vidēja termiņa darbības stratēģijas apstiprināšanas;

106.2. nosaka kārtību, kādā kapitāla daļu turētāja pārstāvis izvērtē kapitālsabiedrības darbības rezultātus;

106.3. reglamentē kārtību, kādā nosakāma dividendēs izmaksājamā peļņas daļa kapitālsabiedrībā, kurā atvasinātai publiskai personai ir izšķirošā ietekme.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar RD 07.07.2021. iekšējiem noteikumiem Nr. 6)

Rīgas pilsētas pašvaldības pagaidu administrācijas vadītājs

E. Balševics